

// GEDACHTE BIJ DE START

Scholen en besturen worden geacht een stelsel van kwaliteit te hebben. Maar: wat is dat dan, wat staat daar dan in en waarom moet dat eigenlijk?

De vraag die je je vooraf zou moeten stellen: *wil* je je verantwoorden, of *moet* je je verantwoorden? Ons antwoord hierop: dit *moet* je *willen*: het expliciet maken van wat je doet, helpt je om de kwaliteit naar een hoger plan te brengen. De KwaliteitsBalans is een *middel* om deze kwaliteit zichtbaar te maken, maar dat maakt het nog geen stelsel (wel een onderdeel daarvan).

In het stelsel van kwaliteit beschrijf je als school of als bestuur hoe je systematisch de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs inricht. Denk hierbij aan het inzetten van opbrengstengesprekken, (jaar)evaluaties, SWOT analyses, de dialoog tussen bestuurder en schoolleider en tussen schoolleider en leerkracht of KC-er. Ook leg je vast wat de cultuur, het gedrag, tijdens deze gesprekken is: welke vuistregels hanteer je? Daarnaast maken ook documenten en systemen onderdeel uit van het stelsel van kwaliteit. Bijvoorbeeld het koersplan/schoolplan, het leerlingvolgstelsel, tevredenheidsonderzoeken en de KwaliteitsBalans.

Heb je vragen over of hulp nodig bij het opstellen van een stelsel van kwaliteit? Neem dan contact op met ons!

// NIEUWS

📍 // WELKOM | nieuwe samenwerkingen

Onlangs zijn De Zevenster (Lelystad), Onderwijscoöperatie Gelderland (OCG) en PCBO Rotterdam nieuwe klanten geworden van Bureau KwaliteitsAnalyse. In de komende periode gaan we samen met deze organisaties aan de slag rond onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg. We kijken uit naar de samenwerking.

🔧 // AANGEPAST | inspectiekader in bullets

Binnen de KwaliteitsBalans vormt het inspectiekader het vaste referentiepunt voor het perspectief Eisen. Hierin zijn alle wettelijke en toezichtseisen van de Inspectie van het Onderwijs opgenomen.

Om het werken hiermee te vereenvoudigen, is een kleine aanpassing doorgevoerd.

- inspectie-eisen zijn compacter weergegeven
- kernpunten per indicator zijn sneller te overzien
- meer focus op wat van belang is bij beoordeling en verantwoording

Deze aanpassing maakt het inspectiekader overzichtelijker en ondersteunt een gerichte invulling van de KwaliteitsBalans.

Team Anton van Duinkerken

// INTERVIEW

RUST EN OVERZICHT IN EEN INTENSIEF JAAR

Pieter Krebbekx | schoolleider Anton van Duinkerken Bergen op Zoom

Het afgelopen jaar stond voor de Anton van Duinkerken in het teken van herstel, focus en keuzes maken. Na een onvoldoende beoordeling van de Inspectie van het Onderwijs werkte de school aan elf herstelopdrachten, in een periode waarin ook een wisseling in schoolleiding plaatsvond. Pieter vertelt hoe de KwaliteitsBalans in deze intensieve fase hielp om overzicht te houden, rust te creëren en met vertrouwen het inspectiebezoek tegemoet te gaan.

Wat was voor jullie de aanleiding om met de KwaliteitsBalans te starten?

De aanleiding was een verzoek van het college van bestuur van de Lowys Porquin Stichting om deel te nemen aan een pilot met vier scholen. Het doel was om te onderzoeken of de KwaliteitsBalans helpend is voor de kwaliteitszorg en voor het bestuurlijk zicht op de kwaliteit van alle 31 scholen. Onze school is gevraagd omdat wij in 2024 een onvoldoende beoordeling van de onderwijsinspectie hebben gekregen.

Wat heeft het werken met de KwaliteitsBalans opgeleverd in de voorbereiding op het inspectiebezoek?

De Anton van Duinkerken had een flinke opdracht: elf herstelopdrachten. Ik ben in april 2025 gestart als schoolleider, terwijl al interventies waren ingezet. Bij het schrijven van het verbeterplan bleek hoe lastig het was om overzicht te houden en het team niet te overvragen. De KwaliteitsBalans gaf mij een helder overzicht van de inspectiekaders en hielp om te beoordelen of de ingezette interventies dekkend waren en om de voortgang inzichtelijk te houden.

“De KwaliteitsBalans gaf mij overzicht en vertrouwen. Gaandeweg wist ik: we doen de juiste dingen en we doen genoeg.”

Wat doet het werken met de KwaliteitsBalans met jou en het team?

De opdracht voelde in eerste instantie bijna onhaalbaar. Door de KwaliteitsBalans kreeg ik meer overzicht in de inspectie-eisen en konden interventies op de juiste plek worden vastgelegd. Gaandeweg werd zichtbaar dat we op veel vlakken de juiste dingen aan het doen waren. Resultaten konden bovendien goed worden vastgelegd en geborgd, met feedback van de bovenscholse kwaliteitscoördinator.

Je gaf aan dat de KwaliteitsBalans je rust geeft. Kun je dat toelichten?

Naarmate de KwaliteitsBalans verder gevuld raakte, groeide het vertrouwen dat we op de goede weg waren. We konden concreet laten zien wat we deden, bijvoorbeeld op het gebied van burgerschap, rekenen en toetsambities. Dat gaf rust en vertrouwen richting het inspectiebezoek in december 2025.

Wat helpt de KwaliteitsBalans bij het verantwoorden richting inspectie?

Voorafgaand aan het bezoek kreeg de inspectie via de KwaliteitsBalans al een goed beeld van onze school. Tijdens het bezoek bleek dat zij zich hier grondig in hadden verdiept. Alle herstelopdrachten werden als voldoende beoordeeld. Ondanks het korte tijdsbestek kwamen de inspecteurs tot een weloverwogen en positief oordeel.

Wat doe je nu anders doordat je met de KwaliteitsBalans werkt?

Tijdens het inspectiebezoek gebruikte ik de KwaliteitsBalans ook als presentatiemiddel. Voor mij betekent dat: geen PowerPointpresentaties meer. Ook bij gesprekken met het bestuur werk ik voortaan vanuit de Balans. De komende periode wil ik de verantwoordelijkheid voor het vullen van de Balans meer delen met het team, zodat kwaliteitszorg breder wordt gedragen en iedereen kan laten zien waar hij of zij trots op is.

// REPOST | Breder kijken naar onderwijskwaliteit

Onlangs hebben wij een LinkedIn-bericht van Leve het Onderwijs gedeeld waarin wordt opgeroepen om onderwijskwaliteit breder te bekijken dan één toetsmoment. In het bericht staat de brede ontwikkeling van kinderen centraal, met aandacht voor formatief volgen, professioneel handelen en vertrouwen.

Deze benadering sluit goed aan bij onze visie op onderwijskwaliteit en bij de manier waarop wij met de KwaliteitsBalans werken. De KwaliteitsBalans ondersteunt scholen en besturen om kwaliteit zichtbaar te maken en te verantwoorden vanuit meerdere perspectieven, met oog voor wat er in de dagelijkse praktijk gebeurt.

[Lees het bericht van Leve het Onderwijs via LinkedIn](#)

// QUOTE

“Als de issues van de facilitaire dienst de agenda van het directie-overleg gaan bepalen, dan kunnen we wel stoppen”

— Schoolbestuurder

// Column | Yoda

Jaarplannen, ambitieplannen, schoolplannen, periode-plannen Goed om doelmatig en planmatig te werken. A goal without a plan is just a dream, schreef Antoine de Saint-Exupéry – de schrijver van De Kleine Prins – ooit.

Ik zie de meest fantastische plannen langskomen, zelfs een school die 24 plannen in hun jaarplan heeft gezet. Even een paar richtlijnen waar ik directeuren en teams dan op wijs: pak 2 of 3 grote onderwerpen aan, niet meer. En komt er in de loop van de tijd wat bij, dat gaat er ook iets af (of had je tijd over?). En resultaten gaan altijd over wat het de kinderen oplevert; acties zijn voor de mensen die de plannen uitvoeren – directeuren, leerkrachten, kc'er of ondersteuner. Dus het afnemen van klassenbezoeken is geen resultaat, da's een actie. En die leidt tot vul maar in.

Ook het opstellen van een protocol. Altijd goed, maar wat wordt een kind daar beter van? En dan heb je de hogere opbrengsten, meer aandacht en minder incidenten. Prima, maar wanneer ben je tevreden? Hoe hoog zijn die opbrengsten dan? En hoeveel incidenten minder? Tenslotte de ergste: waarin we proberen, streven en werken. Ja, duhu; dat resultaat ga je halen, want streven heb je zo gedaan. Maar het gaat om doen! En dan met de focus op het resultaat.

Zoals Yoda al zei: *“Do or do not. But there is no try”*.

// TIPS UIT DE KWALITEITSBALANS

🔗 Kijktip – Wat is kwaliteit in het onderwijs écht?

Wat verstaan we onder onderwijskwaliteit en hoe zorg je dat scholen niet alleen voldoen aan eisen, maar ook ruimte houden voor ambities en verbondenheid?

In deze podcastaflevering gaan Mark van der Pol en Jeroen Ulijn in gesprek met Mitchell Jacobs (Studio Tast).

👉 [Bekijk de aflevering via ons YouTube-kanaal](#)

// MEER OVER ONDERWIJSKWALITEIT

📄 WPO artikel 13b

Bij een opdrachtgever ontbrak in de schoolgids het hoorrecht van leerlingen.

Volgens WPO artikel 13b moeten leerlingen vooraf hun mening kunnen geven over de basisondersteuning en het ondersteuningsaanbod, en moet de school beschrijven wat met die inbreng is gedaan.

Het is maar dat je het weet.

// GEDACHTEN OP DE VRIJDAGMORGEN

“Zo blij met m'n sporthorloge. Na een training geeft hij aan 'goed gelopen'. Dat ding vergelijkt mijn training met mijn eigen progressie; en niet met een gemiddelde. En ik mag er zelf iets van vinden. Zouden we bij de toetsen in het onderwijs ook eens moeten doen”

“

📅 In juli 2026 verschijnt de volgende KwaliteitsBalans-nieuwsbrief, met nieuwe inzichten, praktische tips en verdiepende informatie over onderwijskwaliteit.

💡 Heb je een idee of bijdrage? Of wil je je afmelden, of juist een collega aanmelden? Mail gerust naar info@kwaliteitsanalyse.com

✉ **Deze nieuwsbrief doorsturen? Graag zelfs!**

